

Saksnr.: 2020/2165

Arkivkode: 140

Saksbehandler: Jens Martin Langkaas

Utvalgsaksnr.:	Utvalg:	Møtedato:
80/20	Formannskapet	14.09.2020
70/20	Kommunestyret	26.10.2020

Kommunal planstrategi for kommunestyreperioden 2019-2023

Dokumenter som er vedlagt:

- Rådmannens forslag til kommunal planstrategi for kommunestyreperioden 2019-2023
- Innspill/synspunkter til forslag til kommunal planstrategi
  - o Fylkesmannen i Oslo og Viken
  - o Oslo kommune, byrådsavdeling for byutvikling
  - o Viken fylkeskommune
  - o Statens vegvesen – transport og samfunn

Dokumenter som ikke er vedlagt:

- Øvrige saksdokumenter

RÅDMANNENS INNSTILLING:

1. **Kommunal planstrategi for kommunestyreperioden 2019-2023 vedtas og legges til grunn for kommunens planlegging i perioden, i henhold til plan- og bygningsloven § 10-1.**
2. **Formannskapets innstilling til kommunestyret offentliggjøres i 30 dager før kommunestyrets behandling, jf. plan- og bygningsloven § 10-1.**
3. **Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel skal rulleres i kommunestyreperioden.**
4. **Det skal utarbeides/ikke utarbeides en LHBT-plan/strategi for Enebakk kommune**

Saksprotokoll for Formannskapet - 14.09.2020

Behandling:

Jens Martin Langkaas rådgiver kommuneplan. Var tilstede for å svare på spørsmål.

Omforent forslag fra SV, H, AP, FRP til pkt. 1 vedtas med følgende endringer:

- a) Handlingsplan for bosetting og integrering av flyktninger videreføres
- b) «Strategiplan for kultur, idrett, friluftsliv og forebyggende» behandles politisk
- c) «Mangfold, inkludering og integrering» legges til som ny plan.

Votering:

Pkt. 1 Rådmannens innstilling – enstemmig vedtatt.

Tillegg pkt. 1 Omforent forslag fra SV, AP, H, FRP:

- a) Flyktningeplanen videreføres mot 1 stemme SP
for 8 (3AP, 2H, 1SV, 1SP, 1FRP)
- b) «Strategiplan for kultur, idrett, og friluftsliv og forebyggende» behandles politisk:
enstemmig vedtatt.
- c) Ny plan mangfold, inkludering og integrering mot 1 stemme SP.
for 8 (3AP, 2H, 1SV, 1SP, 1FRP)

Pkt. 2 rådmannens innstilling – enstemmig vedtatt

Pkt. 3 rådmannens innstilling – enstemmig vedtatt

Pkt. 4 rådmannens innstilling – Det skal ikke utarbeides en LHBT-plan/strategi for Enebakk kommune – enstemmig vedtatt.

FSK's innstilling:

1. **Kommunal planstrategi for kommunestyreperioden 2019-2023 vedtas og legges til grunn for kommunens planlegging i perioden, i henhold til plan- og bygningsloven § 10-1.**
  - a. **Handlingsplan for bosetting og integrering av flyktninger videreføres.**
  - b. **«Strategiplan for kultur, idrett, friluftsliv og forebyggende» behandles politisk.**
  - c. **«Mangfold, inkludering og integrering» legges til som ny plan.**
2. **Formannskapetets innstilling til kommunestyret offentliggjøres i 30 dager før kommunestyrets behandling, jf. plan- og bygningsloven § 10-1.**
3. **Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel skal rulleres i kommunestyreperioden.**
4. **Det skal ikke utarbeides en LHBT-plan/strategi for Enebakk kommune**

Saksprotokoll for Kommunestyret - 26.10.2020

Behandling:

Votering: FSK's innstilling: Enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

1. **Kommunal planstrategi for kommunestyreperioden 2019-2023 vedtas og legges til grunn for kommunens planlegging i perioden, i henhold til plan- og bygningsloven § 10-1.**
  - a. **Handlingsplan for bosetting og integrering av flyktninger videreføres.**
  - b. **«Strategiplan for kultur, idrett, friluftsliv og forebyggende» behandles politisk.**
  - c. **«Mangfold, inkludering og integrering» legges til som ny plan.**
2. **Formannskapetets innstilling til kommunestyret offentliggjøres i 30 dager før kommunestyrets behandling, jf. plan- og bygningsloven § 10-1.**
3. **Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel skal rulleres i kommunestyreperioden.**
4. **Det skal ikke utarbeides en LHBT-plan/strategi for Enebakk kommune**

SAKSUTREDNING:

Myndighet til å fatte avgjørelse i saken

Kommunestyret har avgjørelsesmyndighet for å vedta kommunal planstrategi (jf. delegeringsreglementet pkt. 2.2.4). Formannskapet er også kommuneplanutvalg og har, jf delegeringsreglementet pkt. 4.1, ansvar for å fremme samlet innstilling til kommunestyret for blant annet kommunal planstrategi.

Sammendrag

Kommunal planstrategi skal utarbeides hver kommunestyreperiode, og skal vedtas innen ett år etter konstituering av kommunestyret (jf. plan- og bygningsloven § 10-1).

Kommunal planstrategi skal avklare prioriterte planbehov for kommunestyreperioden 2019-2023. Formålet med den kommunale planstrategien er å sette fokus på de planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for ønsket utvikling av kommunen.

Rådmannens forslag til kommunal planstrategi ble sendt ut for innhenting av synspunkter 25.06.20, med frist 21.08.20. Det ble mottatt fire uttalelser.

Enebakk kommune benytter i hovedsak planstrategien til å avklare planbehov i inneværende kommunestyreperiode. Dette inkluderer en nærmere vurdering av status og behov for revidering av kommuneplanen. Rådmannens innstilling legger opp til at både kommuneplanens samfunnsdel og arealdel rulleres i kommunestyreperioden.

Bakgrunn

Kommunal planstrategi skal utarbeides hver kommunestyreperiode, og skal vedtas innen ett år etter konstituering av kommunestyret (jf. plan- og bygningsloven § 10-1).

Saksopplysninger

Kommunal planstrategi skal avklare prioriterte planbehov for kommunestyreperioden 2019-2023. Formålet med den kommunale planstrategien er å sette fokus på de planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for ønsket utvikling av kommunen. Planstrategien gir politisk prioritering av planinnsatsen, og er et viktig verktøy for å sikre en ressurseffektiv og målrettet planlegging.

Kommunal planstrategi er ikke en plantype, men et hjelpemiddel for kommunen til å fastlegge det videre planarbeidet. Fordi planstrategien ikke er en plan skal den heller ikke inneholde mål og strategier. Kommunal planstrategi skal utarbeides minst én gang i hver valgperiode og

vedtas senest innen ett år etter kommunestyrets konstituering. Planstrategien gir kommunestyret mulighet for å vurdere og ta stilling til hvilke planoppgaver som er viktige å arbeide med i kommunestyreperioden.

Kommunal planstrategi skal omfatte kommunens strategiske valg knyttet til utviklingen av kommunesamfunnet. Det gjelder både langsiktig arealbruk, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunenes planbehov i valgperioden.

Strategien bør inneholde:

- redegjørelse for utviklingstrekk og utfordringer knyttet til samfunnsutvikling og miljø,
- drøfting av hovedtrekkene i en langsiktig arealstrategi (prinsipper for romlig utvikling), både for å ivareta samordning, utbygging og vern av områder),
- vurdering av sektorenes planbehov, og
- vurdering av prioriterte planoppgaver og behovet for revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

Det er i hovedsak opp til den enkelte kommune å bestemme hvor omfattende og detaljert planstrategien skal være, ut fra de behov som foreligger. Omfanget og detaljeringsgraden skal ikke være mer omfattende enn nødvendig for å ta stilling til om gjeldende kommuneplan fortsatt skal gjelde uten endringer, eller om den skal revideres helt eller delvis.

Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål, som Norge har sluttet seg til, skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, også i Norge. Det er derfor viktig at bærekraftmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen. Bærekraftmålene presenteres i planstrategien.

Bærekraftmålene skal være et bidrag for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Målene kan deles inn i bærekraftig utvikling innenfor sosiale forhold, økonomi, og klima og miljø. I klima- og miljøplanen har rådmannen allerede foreslått at Enebakk kommune skal slutte seg til bærekraftmålene og at disse skal innarbeides i kommunens planlegging og forvaltning. Dersom kommunestyret slutter seg til dette er det viktig at målene innarbeides i kommuneplanen og andre relevante planer.

Enebakk kommune benytter i hovedsak planstrategien til å avklare planbehov i inneværende kommunestyreperiode. Dette inkluderer en nærmere vurdering av status og behov for kommuneplanen. Mer detaljert status om kommunens ulike avdelinger og enheter finnes i andre dokumenter (for eksempel årsberetning, handlingsprogram m.m.). Overordnede mål og strategier vil framkomme ved rullering av kommuneplanens samfunnsdel. Videre inkluderer planstrategien en gjennomgang av aktuelle overordnede føringer for samfunnsplanleggingen og et kapittel om utviklingstrekk og utfordringer i Enebakk kommune (inkluderer statistikk, folkehelse, klima- og miljø, arealbruk). Mange av føringene fra regional plan for areal og transport er lagt inn i planstrategien for å understreke viktigheten av at disse i størst mulig grad følges opp i kommuneplanarbeidet.

Til slutt i planstrategien finnes en oversikt over kommunens planer som avklarer om den enkelte plan foreslås rullert, videreført eller utgått i kommunestyreperioden, samt nye planer som foreslås utarbeidet. Planer som er markert med grønn skrift er nye planer som foreslås utarbeidet, planer i rødt er eksisterende planer som det foreslås at skal utgå eller innarbeides i

andre planer. Tabellen inneholder tekst som beskriver status for hver enkelt opplistede plan i kommunestyreperioden.

Rådmannens forslag til kommunal planstrategi ble sendt ut for innhenting av synspunkter (jf. plan- og bygningsloven § 10-1) 25.06.20, med frist 21.08.20. Under følger en sammenfatning av mottatte uttalelser, samt rådmannens kommentarer (i kursiv) til disse. Uttalelsene i sin helhet er også vedlagt saken.

1. Fylkesmannen i Oslo og Viken:

Fylkesmannens rolle er å bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima- og miljøvern, folkehelse, samfunnssikkerhet, samt barn og unges interesser. Fylkesmannen skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i kommunale planer.

Reduksjon av klimagasser og klimatilpasning - Fylkesmannen mener planstrategien kan bli tydeligere på kommunens satsingsområder for reduksjon av klimautslipp.

Rådmannens kommentarer:

Rådmannen mener at satsingsområder for reduksjon av klimautslipp heller skal framkomme av kommuneplanens samfunnsdel og kommunens klima- og miljøplan.

Kommuneplanens arealdel - Fylkesmannen er positive til planstrategiens oversikt over punkter som skal legges til grunn for rullering av kommuneplanens arealdel, inkludert 80/20-utviklingen. Fylkesmannen minner om at vedlikeholdsveksten på 20% (Kirkebygda og øvrige områder utenfor de prioriterte vekstområdene) skal begrenses til det som er tilstrekkelig for å sikre gode og stabile bomiljø, og bør skje innenfor allerede etablerte byggeområder. De er videre positive til ønsket om å realisere eksisterende utbyggingsområder, og dermed begrense nye utbyggingsområder ved rullering av kommuneplanens arealdel. Fylkesmannen stiller seg også positiv til at urealiserte utbyggingsområder revurderes.

Landbruk – Fylkesmannen savner en henvisning til forventningsbrevet av 14.11.19 som blant annet peker på kommunens særlige ansvar for å følge opp nasjonal jordvernstrategi. Etter deres vurdering gir planstrategien gode signaler når det gjelder å ivareta nasjonal og viktige regionale landbruks- og jordverninteresser.

Rådmannens kommentarer:

Det er allerede vist til forventningsbrevet for 2020 og oppfølging av nasjonal jordvernstrategi beskrives under kapitlet 'Kommunens arbeid med samfunns- og arealplanlegging.' Det er lagt til en presisering i planstrategien om at dette kapitlet i forventningsbrevet også inkluderer oppfølging av nasjonal jordvernstrategi. Rådmannen finner det ikke naturlig å vise til eldre forventningsbrev.

Naturmangfold – Fylkesmannen ber om at kommunen vurderer og drøfter utredningsbehovet (behov for ytterligere kartlegging) når det gjelder naturmangfold nærmere i planstrategien, med spesielt fokus på områder som er aktuelle for utbygging og ved den planlagte rulleringen av skogbruksplanen.

Rådmannens kommentarer:

Det er særlig to områder som er vurdert hvor det er behov for kartlegging. Det gjelder registrering av rovfuglreir og raviner. Fylkesmannen har finansiert registrering av raviner i aktuelle Romerikskommuner. Enebakk har det samme terrenget med raviner som disse kommunene. Rådmannen finner det derfor naturlig at statlige myndigheter finansierer en registrering av raviner i Enebakk også. Enebakk kommune vil bestrebe seg på at registreringene i skogbruksplanene får best mulig omfang og kvalitet. Hva som registreres i skogbruksplanene styres imidlertid i stor grad av statlige myndigheter gjennom forskrifter og avtaler.

Enebakk og mange nabokommuner skal i løpet av ca to år ha en ny runde med områdetakst med sikte på å lage ferske skogbruksplaner. Det er en egen prosess på kvalitetssikring av de miljøregistreringene som allerede er foretatt ved 'førrige runde' med skogbruksplaner.

Vannforvaltning – Det presiseres at det er viktig med gode og oppdaterte planer for å følge opp den regionale vannforvaltningsplanen, og for avløpssektoren. Videre mener de at det må vurderes om det er behov for nye eller endrede planer for landbrukssektoren for å følge opp vannforvaltningen.

Rådmannens kommentarer – Det har vært, og er, gode planer for reduksjon av avrenning fra jordbruket. Senest har det blitt utarbeidet en samlet plan for vannforvaltning i nedbørsområdet Øyeren. Utfordringen er imidlertid at avrenningen fra jordbruket har øket de siste årene til tross for alle gode planer. Det synes derfor som om det er nødvendig å styre noe mer via forskrifter, som er et statlig ansvar. Innspill til dette er gitt i høringsuttalelser.

Samfunnssikkerhet og beredskap – Fylkesmannen forventer at kommunen gjør et godt arbeid innen samfunnssikkerhet framover. De fremhever spesielt viktigheten av koblingen mellom ROS-analysen etter lov om kommunal beredskapsplikt og ROS-analysen for kommuneplanen som skal utarbeides med hjemmel i plan- og bygningsloven. Funn fra kommunens helhetlige ROS-analyse og ROS-analysen til kommuneplanens arealdel må brukes videre i utarbeidelse av ROS-analyser på reguleringsplannivå. Fylkesmannen ber om at kommunen legger inn føringer i planstrategien som sikrer at alle arealplaner som utarbeides tilfredsstillende plan- og bygningslovens krav til ROS-analyser, og at kommunen selv kvalitetssikrer eksternt utførte ROS-analyser. Det bør også legges inn føringer som sikrer at funn fra ROS-analyser innarbeides i plankart og bestemmelser.

Rådmannens kommentarer

Rådmannen mener at føringene som Fylkesmannen foreslår her blir for detaljerte sammenlignet med øvrige arealføringer som er lagt inn i planstrategien. Forslaget fra Fylkesmannen går på oppfølging i reguleringsplanprosesser. Dette er det allerede etablerte rutiner for i behandlingen av reguleringsplaner, og dette er derfor ivare tatt. Føringer som er lagt inn i planstrategien for arealbruk omhandler vurdering av utbyggingsområder i kommuneplanen.

Helse – Fylkesmannen peker på ytterligere sentrale føringer (utover de som allerede er nevnt i planstrategien) som kan ha betydning i planarbeidet.

Rådmannens kommentarer:

Arbeidet med å bli en aldersvennlig kommune vil bli et viktig tema i kommuneplanens samfunnsdel og andre relevante planer.

Kommentarer til kapitlet «Utviklingstrekk og utfordringer i Enebakk kommune» – Ut fra anslått vekst i antall eldre mener Fylkesmannen at kommunen må jobbe strategisk for å nå mål om økt kapasitet, kvalitet og tilgjengelighet i helse- og omsorgssektoren. Det forventes at arbeidet med å bli en aldersvennlig kommune tematiseres i den kommunale planstrategien og i det øvrige kommuneplanarbeidet.

Folkehelse – Fylkesmannen synes det er positivt at kommunen har etablert et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid, og støtter opp om fokus på tidlig innsats. Videre uttrykkes det bekymring for flere av folkehelseindikatorerne som kommunen scorer dårlig på, og behovet for fokuset på disse understrekes (f.eks ensomhet, frafall fra videregående skole). Fylkesmannen understreker også behovet for å bruke arealplanleggingen som middel for å motvirke og forebygge utenforskap og ulikhet i helse, oppvekst og levekår.

Rådmannens kommentarer:

Kommunen deler bekymringen for status innenfor flere folkehelseindikatorer og vil jobbe videre med dette som del av det tverrfaglige folkehelsearbeidet.

2. Oslo kommune, byrådsavdeling for byutvikling:

Oslo kommune uttaler seg både som nabokommune og som planeier av regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus.

Både av bærekrafthensyn og av hensyn til trafikkbelastningen i Oslo er det viktig at Enebakk planlegger slik at transportbehovet (for pendlere) kan begrenses, og med minst mulig bruk av personbil.

Oslo kommune mener at den foreslåtte planstrategien gir et godt grunnlag for planleggingen, og for at Enebakk kommune vil følge opp den regionale planen på en god måte.

Rådmannens kommentarer:

Enebakk kommune ønsker å legge til rette for en videre utvikling hvor flest mulig kan benytte seg av buss ved pendling.

3. Viken fylkeskommune:

Fylkeskommunen er positive til at Enebakk planlegger å innarbeide bærekraftsmålene i kommuneplanen. Videre er de positive til at grønn grense for tettstedene skal innarbeides, og mener at kommunens intensjoner for videre arbeid med arealstrategi og kommuneplanens arealdel lover godt med tanke på oppfølgingen av regional plan for areal og transport.

	<p>Fylkeskommunen støtter kommunens (rådmannens) vurdering om at kommuneplanen i sin helhet skal rulleres i kommunestyreperioden. De understreker viktigheten av god medvirkning i planprosessene. Fylkeskommunen viser til tidligere utkast til kulturminneplan og anbefaler at alle kommuner utarbeider en kulturminneplan.</p> <p>Vedrørende folkehelse mener de at kommunen viser og drøfter utfordringsbildet på en tilfredsstillende måte.</p> <p>Fylkeskommunen savner en omtale av status for friluftsliv og grønnstruktur i Enebakk, samt anbefaler at de to statlig sikrede friluftsområdene i kommunen (Vikstranda og Flateby bruk) synliggjøres i kommuneplanens arealdel med tilhørende bestemmelser. Videre at det vurderes om det er andre friluftsområder som bør sikres.</p> <p><i>Rådmannens kommentarer:</i> <i>Status for friluftsliv og grønnstruktur (rekreasjonsareal) er nå kort omtalt i planstrategien, men det er begrenset med tilgjengelig kunnskap. Innspill om de statlig sikrede friluftsområdene tas med videre i kommuneplanprosessen.</i></p>
4.	<p><u>Statens vegvesen – Transport og samfunn:</u> Framhever at det må planlegges på en måte som legger til rette for klimavennlige transportformer, i henhold til statlige retningslinjer og nasjonale forventninger. Dette inkluderer også planlegging som legger til rette for en hensiktsmessig lokalisering av varehandeltilbudet og en kompakt tettstedsutvikling. Dette kan bidra til å redusere behov for biltransport.</p> <p><i>Rådmannens kommentarer:</i> <i>Enebakk kommune ønsker å legge opp til en samfunnsplanlegging som følger nasjonale og regionale retningslinjer på best mulig måte.</i></p>

Er saken vurdert fremlagt for FUN/ELD

Nei, vurdert som ikke relevant i denne saken. FUN/ELD er en naturlig høringsinstans for hele eller deler av arbeidet med rullering av kommuneplanen.

Klima- og miljømessige forhold

Planstrategien omtaler klima- og miljømessige forhold i kommunen. Rådmannens forslag til planstrategi legger opp til en samfunnsplanlegging som kan bidra til redusert behov for biltransport.

Økonomiske forhold

Utarbeidelse eller rullering av ytterligere planer i kommunal regi enn det som er lagt til grunn i rådmannens forslag til planstrategi kan gi behov for mer ressurser.

Risikovurdering

Samfunnssikkerhet og beredskap er kort omtalt i planstrategien, og vil være et viktig tema også ved rullering av kommuneplanen.

Alternative løsninger

Det kan gjøres endringer i innhold i rådmannens forslag til kommunal planstrategi.

Vurderinger og begrunnelse

Følgende planer foreslås som nye i kommunestyreperioden:

- Langsiktig økonomisk plan
- LHBT-plan/strategi (Lesbiske, homofile, bifile og transpersoner) - her bes det om at det tas en politisk beslutning om kommunen ønsker en plan eller strategi for dette. Se beskrivelse under.
- Fremtidige behov og plan for utbygging av sykehjem og omsorgsboliger
- Strategi for ladestasjoner for el-bil
- Områderegulering for Støttumåsen
- Strategiplan for kultur, idrett, friluftsliv og forebyggende

Følgende eksisterende planer foreslås at skal utgå eller innarbeides i andre planer:

- Operativ pleie- og omsorgsplan (inn i helse- og omsorgsplan)
- Kulturplan (inn i foreslått ny strategiplan)
- Handlingsplan for bosetting og integrering av flyktninger (inn i foreslått ny strategiplan)

LHBT-plan (eller strategi) er presentert som en mulighet for Follo-kommunene gjennom et samarbeid med Høyskolen Kristiania og Universitetet i Bergen. Den mulige planen som er skissert vil ivareta innbyggere med kjønns- og seksualitetsmangfold og legge opp til blant annet økt dialog, mer kunnskap, tiltak mot diskriminering m.m. Det legges opp til delfinansiering, men kommunen må bidra med årlige midler over en fireårsperiode. Hvis alle seks kommunene deltar blir beløpet maksimalt 200.000,- hvert år over fire år (dette er uten delfinansiering, slik at eventuelt ekstern finansiering vil redusere dette beløpet).

For status på øvrige eksisterende planer vises det til tabellen i planstrategien. De nye planene/strategiene som foreslås er de som rådmannen finner å kunne prioritere ressurser til inneværende kommunestyreperiode, i tillegg til planene som foreslås rullert. For kommunale reguleringsplaner/områdereguleringsplaner er listen ikke nødvendigvis uttømmende. Reguleringsplanarbeid for Støttumåsen er eneste sikre (budsjettvedtak), mens eventuelt andre kommunale områder først må vurderes gjennom utredning i kommuneplanprosessen (gjelder f. eks arealet pr. nå avsatt til dyrepark på Gran).

Rådmannen foreslår gjennom kommunal planstrategi at kommuneplanen i sin helhet skal rulleres i inneværende kommunestyreperiode. Hvis det blir fattet et politisk vedtak om dette vil planprogram for ny kommuneplan være neste steg.